

שאל

אביך ויגדך

פרשת ראה

זמני השבת (ת"א):

כניסה: 18:52

יציאה: 19:50

כ"ו אב תשע"א

גיליון מס' 31

שאלות ותשובות על הפרשה

מאת ר' עזרא מרום

1. מאיזה פסוק לומדים את הכלל: "המודה בעבודת כוכבים ככופר בתורה כולה"?
2. איזה כינוי ניתן בפרשתנו לעיר שכם?
3. "וניתצתם את מזבחותרם ושיברתם את מצבותם". מה ההבדל בין מזבח למצבה?
4. "והבאתם שמה... את תרומת ידכם" (י"ב, 6). למה הכוונה?
5. כיצד מפרש רש"י את המילים: "מנוחה ונחלה"?
6. ציין 2 פירושים לפסוק: "רק חזק לבלתי אכול הדם" (י"ב, 23).
7. למה מתייחס הביטוי "ועשית הטוב והישר בעיני ה' אלוקיך" (י"ב, 28)?
8. מה ההבדל בין אות למופת?
9. על מה נאמר "והיתה תל-עולם"?
10. מפני מה טמאים: א. הגמל ב. החזיר?
11. מה מקור השם: "חזיר"?
12. כיצד נקראים בפרשתנו:
 - א. עוף השולה דגים מהים.
 - ב. תרנגול בעל כרבות כפולה?
13. האיסור: "לא תבשל גדי בחלב אמו" כתוב 3 פעמים בתורה. מה למדים מכך?
14. על אילו חגים נאמרו הביטויים הבאים:
 - א. "ושמחת לפני ה' אלוקיך".
 - ב. "ושמחת בחגך"?
15. כנגד מה ניתן הציווי לשמח את הלוי, הגר, היתום והאלמנה?

תשובות מאחור

עונג שבת

איפה ירושלים?

הפס' אומר לנו לעבוד את האלוקים "במקום אשר יבחר ה'". ה"מקום" הזה הוא הר המוריה, מקום בהמ"ק. זו הנקודה בה התרחשו כמה מהאירועים הרוחניים החשובים בהיסטוריה - זה המקום שבו הקריב נח קרבנות כשיצא מהתיבה; המקום שבו עקד אברהם את יצחק על המזבח; המקום שבו חלם יעקב על הסולם שמלאכים עולים ויורדים בו. כל אלה קרו במקום שבו בחר ה'.

אבל למה לא נוכל לבחור בעצמנו מקום אחר? היכן האינדיבידואליות?

נתבונן עמוק יותר. הפס' אומר לבנות את המקדש במקום שה' יבחר, אבל לא מפרט מהו בדיוק, את זה אנו צריכים לגלות בעצמנו. אבותינו בנו קשר עמוק עם אלוקים וקבעו רבים מהכללים הבסיסיים, אבל אנו עדיין צריכים לגלות את הכללים האלה בעצמנו, לעצמנו. אנו לוקחים את המסגרת המסורתית, וע"י מאמץ ומסירות הופכים אותה לשלנו.

הרמב"ן אומר שזו הסיבה שבימי המקדש לא היו שלטי דרכים בדרך המובילה לירושלים. האדם היה צריך לחפש אחר המושג ירושלים - לשאול את עצמו: איה הדרך המובילה לירושלים?

התלמוד אומר שכאשר התכונן דוד המלך לבנות את בהמ"ק, הוא לא ידע איפה בדיוק לבנות אותו! למרות שכ"כ הרבה היסטוריה הייתה קשורה להר המוריה, עדיין נאלץ דוד להתעמק בדברי הנביאים, כדי לשאוב מהם את המיקום המדויק.

אז כן, ליהדות יש מסורת ברורה - הלכות כשרות, שמירת שבת ונוסח קבוע לתפילה. אבל זאת רק המסגרת. התוכן הוא מה שאנחנו מגלים בעצמנו. הרוחניות היהודית נמצאת במקום שבו בוחר ה' - אבל אנו צריכים למצוא אותו.

הרב שרגא סימונס, אש

ארץ ישראל מקודשת מכל הארצות, ה' בחר בארץ ובה הוא השרה את שכינתו במיוחד. גם על הפירות הגדלים בארץ ישראל חלה קדושה. נצטוונו בתורה במצוות הקשורות לעבודת האדמה ולפרי הארץ. הן נקראות מצוות התלויות בארץ.

המכון למצוות התלויות בארץ

'המכון למצוות התלויות בארץ' מרכז את כל פעילותו להחדיר את תורת ארץ ישראל מבחינה הלכתית ומקצועית לכלל שכבות הציבור, החל מילדי גן עד מבוגרים, הן ללימוד יסודות, והן למשגיחים ורבנים העוסקים בכשרות.

'המכון למצוות התלויות בארץ' הוקם בשנת תשנ"ד ע"י הרה"ג שניאור זלמן רווח שליט"א ועומד מאז תחת נשיאותו של מרן הראש"ל הגר"ע יוסף שליט"א, ובהדרכתו הצמודה של הרה"ג רבי שלמה משה עמאר שליט"א הראש"ל והרב הראשי לישראל.

ייחודיותו של המכון הוא, בידע המקצועי וההלכתי הרב שהוא עבר הן מהפן הבוטני, האנטמולוגי, בהקשר של כשרות והלכה.

מפעולות המכון:

מחקר תורני

'אגף ההוצאה לאור' של המכון עוסקת בהפקת ספרים ופרסומים תורניים לציבור הרחב ע"י רבני המכון. עד כה יצאו לאור בהוצאת המכון עשרות ספרים ומאות מאמרים בשלל תחומים הקשורים למצוות התלויות בארץ. המכון מפיק גם פרסומים רבים לציבור הרחב, בשפה קלה ובהירה, וכגון לוח לפירות ערלה. לוח זמנים לשמיטה. מדריך שמיטה לצרכן. מדריך שמיטה לחקלאי, והפקת חוברת הדרכה בתחום תרומות ומעשרות.

המשך מאחור

תשובות

8. אות = נס שמתרחש בגרמי שמים. מופת = מתרחש בארץ.
9. נאמר על העיר הנידחת (י"ג,17).
10. א. גמל לא מפריס פרסה. ב. חזיר לא מעלה גרה.
11. עתיד לחזור ולהיות כשר לאכילה!
12. א. שלך. ב. דוכיפת.
13. רש"י: 3 איסורים - אכילה, הנאה ובישול. ילקוט שמעוני: למעט 3 סוגים: חיה, עוף, ובהמה טמאה.
14. א. שבועות. ב. סוכות.
15. לפי המדרש: "אמר הקב"ה 4 שלי כנגד 4 שלך: בנך, בתך, עבדך ואמתך".

1. מהפסוק: "וסרתם מן הדרך... ללכת אחרי אלוקים אחרים" (י"א, 28).
2. אלוני ממרא (רש"י י"א, 30).
3. מזבח בנוי מהרבה אבנים ואילו מצבה עשויה מאבן אחת בלבד!
4. ביכורים.
5. מנוחה = שילה, נחלה = ירושלים.
6. בגמרא פסחים ט"ז יש 2 דעות: לפי רבי יהודה בגלל שהיו שטופים בתאוה לאכול דם נזקקו לחיזוק. לפי בן עזאי כדי ללמוד קל וחומר ממצווה קלה זו ולהתחזק בכל המצוות.
7. הטוב = בעיני שמים, הישר = בעיני אדם.

להקדשת העלון, לפרסום וליצירת קשר עם המערכת:

ShealAvicha@gmail.com 052-6551973

ניתן לקבל את העלון כל יום חמישי באימייל

העלון מוקדש להצלחת הזוג היקר חייקי ולייזר יה"ר שתזכו להקים בית נאמן בישראל

המכון למצוות התלויות

בארץ-המשך

מעבדה לבדיקת נגיפות המזון

במכון ישנה מעבדה מיוחדת לבדיקת ירקות עלים נקיים מחרקים. את המעבדה מפעילים מומחים בתחום מטעם המכון שבודקים ירקות עלים המיוצרים בשטחי חקלאות רבים ובצורות גידול שונות, ומוודאים שהציבור מקבל ירקות נקיים מחרקים.

בית המעשר

קרן מעשרות ייחודית לשירות הציבור הרחב, המטפלת בהפרשת תרומות ומעשרות ומאפשרת לחברים בה לקיים את מצוות ההפרשה בהידור. בבית המעשר מנויים אלפי בתי אב המסתייעים בנושא חילול מטבע בעת הפרשת תרומות ומעשרות ובחילול קדושת רבעי, נתינת מעשר עני באמצעות חווי הלוואה והסכמים עם העניים. ונתינת מעשר ראשון ללוי באמצעות חווי הלוואה והסכמים עם הלוי.

מחקר יישומי במצוות התלויות בארץ

קרן מעשרות ייחודית לשירות הציבור הרחב, המטפלת בהפרשת תרומות ומעשרות

היא תעשיית ביצי הדגים שגם עבורה פותחו שיטות מיוחדות להסרת תולעי אניסאקיס הדבוקים והתפוסים בביצים. וכן מחקר ארוך מאד שהתבצע על האפשרות של הסרת סוסוני ים וסרטנים בינות לאצות הים עבור תעשיית הסושי, ולאחרונה אף הייתה הצלחה בפיתוח של שיטה שעבדה יפה, והצליחו לייצר את האצות נקיים מכל חשש דבר שיאפשר ליבואנים הכשרים בעולם להשתמש עם שיטה זו להסרת הטפילים.

אוצר בית דין

המכון מקיים פעילות של אוצר בית דין רחב היקף ומפקח ומבקר את השטחים והחקלאים. המכון מעסיק את טובי הרבנים והמומחים הבקיאים בתחום זה. הרבנים הפוסקים מדריכים את החקלאים בהתאם לכל הכללים ההלכתיים, פעילות זו נעשית לתועלת הציבור הרחב שזוכה לאכול בשנת המכון שהוא למהדרין בכל העניינים, בשנת השמיטה תשס"א ובשנת השמיטה תשס"ח, הוא הגדול ביותר בין המסגרות השונות הקיימות.

ימי עיון והדרכות

עריכת ימי עיון והרצאות בכל הארץ, לכל המגזרים ולכל הגילאים - מהדרכות לילדי הגנים ובתי הספר בשילוב מצגת מיוחדת וחוויתית, דרך סדנאות לקהל הרחב אודות הדרכות בנושאי כשרות, שמיטה, חרקים בדגים, חרקים בצומח, ועוד, ועד ימי עיון והדרכות לחקלאים בנושאי תפעול שוטף בחקלאות בהתאם להדרכות ההלכה.

תנובות שדה

הוצאת חוברת דו-חודשי עדכנית לציבור הרחב. בחוברת מובאים מאמרים אקטואליים הנכתבים ע"י רבני המכון וע"י רבנים מומחים, במגוון נושאים הקשורים למצוות התלויות בארץ, לכשרות המזון, ועוד.

בית מדרש ללימוד תורת "זרעים"

לצדו של המכון פועל בית מדרש ללימוד הלכתי של מצוות התלויות בארץ, בית המדרש נועד ללימוד עיוני והעמקת הידע והעניין בציבור בתחומי המצוות התלויות בארץ. במסגרת בית המדרש נלמדו ונחקרו סוגיות הלכתיות רבות שהניבו כבר מאות מאמרים וכמה ספרים חשובים בתחום מצוות הארץ. חלק נוסף של בית המדרש הוא כולל האברכים שמיקומו בעיר "אלעד" - שם עוסקים אברכים בלימוד העיוני של מסכתות שונות בסדר זרעים.

אתר המכון

ומאפשרת לחברים בה לקיים את מצוות ההפרשה בהידור. בבית המעשר מנויים אלפי בתי אב המסתייעים בנושא חילול מטבע בעת הפרשת תרומות ומעשרות ובחילול קדושת רבעי, נתינת מעשר עני באמצעות חווי הלוואה והסכמים עם העניים. ונתינת מעשר ראשון ללוי באמצעות חווי הלוואה והסכמים עם הלוי.

מטרת המחקר היא לסייע בכל תחום לפתור את בעיות ההלכה ובשילוב של המחקר המעשי להביא פתרונות לפני הגורמים הרלוונטיים. כגון: מציאת כנה לעץ האגס ללא מגבלות ההלכה. פתרונות מיוחדות ויצירתיות במשתלות כדי לחסוך שנת ערלה לחקלאי. ובשנה זו שהיא שנת השמיטה, המכון הוא חלוץ בסיוע לחקלאים בהתאם למגבלות ההלכה שיוכלו לגדל ולהתפרנס גם בשנה זו, אם באמצעות גידול במצעים מנותקים, ואם ביישום הפתרון ההלכתי הוותיק של שיווק תוצרת שהיא "אוצר בית דין".

רבים מהפרוייקטים הגדולים של הכשרות בעשור האחרון, נולדו ביוזמת המכון, לוו והסתיימו בעזרת רבני ואנשי המקצוע של המכון, בין הפרוייקטים ניתן למצוא: משתלות בפיקוח על עניני ערלה.

מציאת כנות מותרות להרכבה בעצים להימנע מאיסור כלאים. מחקר ארוך טווח לסיווג בוטאני - הלכתי, לעצים סובטרופיים. מחקר על המלאכות המותרות והאסורות בשנת השמיטה. אופן גידול פטריות ללא חרקים.

דגים ללא טפילים - בבדיקות הגידול בארץ ובחו"ל, וכן אופני העיבוד במדינות השונות בעולם ללא טפילים.

מחקר על דג הרוטברש באיסלנד, על שיווק ללא טפילים. עלי גפן מתורכיה ללא חרקים.

אצות ים ללא חרקים.

קמח מלא ללא חרקים וללא צורך בניפוי

פיקוח ייחודי - דגים ללא חרקים

המכון מפעיל מפקחים מומחים שמבצעים פיקוח צמוד מטעמינו בבדיקות הגידול, וכן מפקחים שנותנים פיקוח ויעוץ הלכתי וכן צוות המעבדה של המכון ביצע מחקר ארוך בשנים האחרונות ופיתח שיטות מיוחדות כמעט לכל הדגים המיובא מחו"ל, כיצד להסיר את הטפילים עוד בזמן העיבוד של הדגים במפעלים בחו"ל. נושא נוסף באותו תחום,